

Міністерство охорони здоров'я України
Тернопільський національний медичний університет
імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України

**ЗДОБУТКИ КЛІНІЧНОЇ ТА
ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ МЕДИЦИНИ**

**Матеріали підсумкової LXIV
науково-практичної конференції**

м. Тернопіль, 11 червня 2021 року

Тернопіль
ТНМУ
«Укрмедкнига»
2021

УДК 61(063)
3-46

Відповідальна за випуск: проф. О. О. Шевчук

Здобутки клінічної та експериментальної медицини : матеріали LXIV підсумкової наук.-практ. конф. (Тернопіль, 11 черв. 2021 р.) / Терноп. нац. мед. ун-т імені І. Я. Горбачевського МОЗ України. – Тернопіль : ТНМУ, 2021. – 212 с.

Матеріали надруковано в авторській редакції. Автори публікацій несуть повну відповідальність за точність наведених фактів, цитат, даних, відповідної галузевої термінології, власних імен та інших відомостей.

© ТНМУ, «Укрмедкнига», 2021

Також, нами проявлений інтерес й до функціональних спроможності очей. У зв'язку з нерозривною роботою носової порожнини та нососльозного каналу, за рахунок тест-полосок Ширмера відслідковується зміни у слъзовій продукції.

Спираючись на дані, які ми отримуємо, формуються рекомендації, що направлені на покращення фізіологічного адаптаційного періоду носової порожнини та приносних порожнин та покращення суб'єктивного відчуття самого пацієнта.

Отже, беручи до уваги об'єм дослідження які проводяться, це допоможе сформувати уяву о можливостях функціонування носової порожнини, слизової оболонки, мукоциліарного транспорту в період, коли потік повітря минає верхні дихальні шляхи. А також, в майбутньому допоможе сформувати рекомендації для подальшого впровадження в практичну діяльність лікарів-оториноларингологів, лікарів-онкологів.

УДК 616.21:616.833-009.7

Тітаренко О. В., Лісовецька В. С., Тітаренко О. А.

ЧИННИКИ БОЛЮ В ОТОРИНОЛАРИНГОЛОГІЇ

Одеський національний медичний університет

Полісимптомні первинні та вторинні невралгії, тобто прояви уражень периферичних нервових стовбурів, що викликаються інфекційними і соматичними захворюваннями, а також патологією ЛОР органів, нерідко зустрічаються у практиці оториноларинголога, що вимагає проведення ретельної диференціальної діагностики цих захворювань.

В нашій амбулаторній практиці спостерігалось 47 пацієнтів із трігемінальною, вагоглософарингеальною невралгією, невралгією верхньогортанного нерва, потиличного нерва (окціпітальна невралгія), головний або лицевий біль при гострому *herpes zoster*. Це супроводжувалося різноманітними проявами: нападами інтенсивного колючо-пульсуючого болю у ділянці однієї половини лица, вуха, язика, глоткових мигдалин, позаду від кута нижньої щелепи, тобто в зонах іннервації *n. trigeminus*, *n. vagus* і *n. glossopharyngeus*. Біль зазвичай провокувався нежиттю, ковтанням, кашлем, носив односторонній стереотипний характер. Приступ супроводжувався почервонінням шкіри обличчя, слъзотечею, порушенням смаку і підвищенням саливації. У 12 хворих на висоті нападу болю виникали вегетативні розлади (брадикардія, коливання артеріального тиску, загальна слабкість, дисфункція шлунково-кишкового тракту). З обстежених пацієнтів у 21 хворого

спостерігалася симптоматична глоссофарингеальна невралгія, яка була викликана хронічним тонзилітом (10 осіб), фарингітом (6), захворюваннями носоглотки (3), доброякісними і злоякісними пухлинами глотки (2). Як правило, у даних хворих у міжнападний період зберігалася відчуття першіння, печіння, стороннього тіла, кашель, ниючий біль, чутливі порушення. «Куркова» зона найчастіше знаходилася в області мигдалини (8 пацієнтів), задньобочкової стінки ротоглотки (5), гіпофаринксі (4). Пароксизмальні напади болю при невралгії верхньогортанного нерва також іноді викликалися пальпацією або тиском на каротидний синус (3). Подібність симптоматики вимагала проведення ретельної диференціальної діагностики між різними видами ЛОР патології, а також із захворюваннями шлунково-кишкового тракту, які виявлені у 8 осіб, синдромом «палаючого рота», глоссодинії (2), який носив центральний або метаболічний характер. Представляло інтерес також ізольоване ураження гілок *n.vagus* - невралгія верхньогортанного нерва у 5 хворих, яка супроводжувалася інтенсивним болем в області латеральної стінки глотки, підщелепної області і нижче вуха, провокувалася ковтальними рухами, криком або поворотами голови. У всіх випадках вона супроводжувалася парестезіями або гіперестезіями - першінням, лоскотанням у горлі, що провокувало нападаподібний кашель із супроводжуваними вегетативними розладами від декількох секунд до декількох хвилин. Загострення захворювання найчастіше викликалося на гострі респіраторні захворювання, гострі та хронічними запальними процесами гортані і глотки, перенапруженням голосового апарату, що в 3 випадках супроводжувалося розвитком функціональної дисфонії. Тригерна зона у 11 хворих розташовувалася на задній поверхні соскоподібного відростка що вказувало на наявність запалення шийного сплетіння. Поява лицевого болю у 7 хворих при вірусних інфекціях окрім типових зон охоплювала осередок спереду від зовнішнього слухового проходу, орбіту, носову порожнину. Усі ці хворі найчастіше спочатку зверталися до отоларинголога. Тому потрібно проведення ретельного диференціального діагнозу між захворюваннями шлунково-кишкового, нервового, щелепно-лицевого тракту, вірусними ураженнями і ЛОР патологією, а в разі такої - санації ураженого органу, що в більшості випадків усувало механізм вторинної невралгічної реакції.

Тривале й надмірне роздратування больового шляху призводить до виснаження нервової системи, виникненню патологічного вогнища роздратування в корі головного мозку з формуванням в ній стійкої імпульсації до вегетативних центрів, що призводить до порушення роботи систем внутрішніх органів. Тому санація інфекцій верхніх дихальних шляхів актуальна щодо нормалізації не тільки їх функції, але й центральної та периферичної нервової системи, порушення психіки пацієнтів.

Тітаренко О. В., Лісовецька В. С., Тітаренко О. А. ЧИННИКИ БОЛЮ В ОТОРИНОЛАРИНГОЛОГІЇ.....	92
Тузюк Н.В. ЛІКУВАННЯ ОПІКОВИХ РАН У ПАЦІЄНТІВ З ОПІКОВОЮ ТРАВМОЮ З ВИКОРИСТАННЯМ КСЕНОТРАНСПЛАНТАНТІВ НАСИЧЕНИХ НАНОКРИСТАЛАМИ СРІБЛА.....	94
Цвях А. І., Господарський А. Я., Древніцький Р. С. ДИСБАЛАНС ЦИТОКІНОВОЇ РЕГУЛЯЦІЇ ПРИ ПОШКОДЖЕННІ ОРГАНІВ ТАЗУ У ПАЦІЄНТІВ З ПОЛІТРАВМОЮ.....	95
Цвях А. І., Шевчук О. О., Господарський А. Я., Бабій М. П., Костюк В. П. ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ТЕЛЕРЕАБІЛІТАЦІЇ У ПАЦІЄНТІВ ПІСЛЯ ПОЄДНАНИХ ТРАВМ ВЕРХНІХ КІНЦІВОК ТА ГРУДНОЇ КЛІТКИ	97
Чернишева І. Е. МІСЦЕВІ ТА СИСТЕМНІ ІМУНОЛОГІЧНІ РЕАКЦІЇ У ХВОРИХ ХРОНІЧНИМИ ВЕРХНЬОЩЕЛЕПНИМИ СИНУСИТАМИ, ЯКІ УСКЛАДНЮЮТЬСЯ УРАЖЕННЯМ СЕРЦЯ.....	98
Секція 3. «ЗДОБУТКИ СУЧАСНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ».....	100
Лисоконь Ю. Ю. КЛІНІЧНА ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТІВ ЛІКУВАННЯ ДЕСТРУКТИВНИХ ФОРМ АПКАЛЬНОГО ПЕРІОДОНТИТУ У ХВОРИХ ГРУП ДОСЛІДЖЕННЯ У ВІДДАЛЕНІ ТЕРМІНИ СПОСТЕРЕЖЕННЯ.....	100
Ткаченко П. І., Білоконь С. О., Лохматова Н. М., Доленко О. Б., Коротич Н. М., Попело Ю. В. ФОРМУВАННЯ КЛІНІЧНОГО МИСЛЕННЯ У СТУДЕНТІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИТЯЧОЇ ХІРУРГІЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ.....	101
Шилівський І. В., Гонта З. М., Немеш О. М., Мороз К. А. ФАРМАКОТЕРАПІЯ СИМПТОМАТИЧНОГО ГІНГІВІТУ ПРИ ГЕНЕРАЛІЗОВАНОМУ ПАРОДОНТИТІ ПЕРШОГО СТУПЕНЯ ТЯЖКОСТІ.....	104
Секція 4. «ОХОРОНА МАТЕРИНСТВА І ДИТИНСТВА». «АКУШЕРСТВО ТА ГІНЕКОЛОГІЯ»	107
Геряк С. М., Багній Л. В., Багній Н. І., Стельмах О. Є. ОСОБЛИВОСТІ КЛІНІКО-ФУНКЦІОНАЛЬНОГО ПЕРЕБІГУ ВАГІТНОСТІ У ЖІНОК ІЗ НЕАЛКОГОЛЬНИМ СТЕАТОГЕПАТИТОМ ТА НАДМІРНОЮ МАСОЮ ТІЛА НА ЕТАПІ ДИСПАНСЕРНОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ.....	107
Геряк С. М., Олексяк О. І., Овчарук В. В., Олексяк В. Д. ВПЛИВ ХРОНІЧНИХ ОБСТРУКТИВНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ ЛЕГЕНЬ НА ПЕРЕБІГ ВАГІТНОСТІ В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД СТАДІЇ ВАЖКОСТІ ЗАХВОРЮВАННЯ.....	108
Голота Л. І. ІНФЕКЦІЇ СЕЧОВИХ ШЛЯХІВ У ВАГІТНИХ. СУЧАСНИЙ ПОГЛЯД НА ПРОБЛЕМУ	109
Добрянська В. Ю., Геряк С. М., Маланчук Л. М., Швед М. І. ЕНДОТЕЛІАЛЬНА ДИСФУНКЦІЯ ЯК ТРИГЕР НЕСПРИЯТЛИВОГО ПЕРЕБІГУ ВАГІТНОСТІ У ЖІНОК ЗІ СТИГМАМИ СПОЛУЧНОТКАНИННОЇ ДИСПЛАЗІЇ.....	111
Добрянська В. Ю., Геряк С. М., Маланчук Л. М., Швед М. І., Корда І. В. СПОЛУЧНОТКАНИННА ДИСПЛАЗІЯ ЯК СЕРІОЗНА КЛІНІЧНА ПРОБЛЕМА У ВАГІТНИХ	112
Лецин Д. В. СТАН ГЕМОДИНАМІКИ МАТКИ ТА ЯЄЧНИКІВ В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД СХЕМИ КОНТРОЛЬОВАНОЇ СТИМУЛЯЦІЇ ЯЄЧНИКІВ.....	113
Лимар Є. А., Лимар Л. Є. ПРОБЛЕМИ ФУНКЦІЇ ХРЕБТА В УМОВАХ ГІПОДИНАМІЇ НА ТЛІ ГІПОФУНКЦІЇ ЯЄЧНИКІВ	115